

Gras is om in te liggen 36

John Bruinsma

Papegaaiekruid en Groene amarant.

In het doorgaans slecht met ingezonden brieven gevulde bus lag een brief van Fred Lambert. Hij kent meer recente vindplaatsen van *Crepis tectorum* (Smal streepzaad) dan ik in deel 35 vermeldde: "*Crepis tectorum* is voor het eerst door mij gevonden in 1991, adventief langs de Zuid-Willemsvaart ten zuiden van Helmond (173/386). Voor de tweede maal enkele exemplaren aan de rand van een zandig weiland in 174/391, wat natuurlijk wel tot het gebied tot het gebied van de Atlas behoort (zij het aan de rand) al is het hok nooit onderzocht. Dit was in 1992. Beide waarnemingen zijn bewerkt door Joep. De derde waarneming, ook in 1992, was te Nuenen, in het km-blok 167/386, op de grens van weiland en boerenerf, niet ver van de Beekstraat over de Hooidonkse Beek. Hier ruikt de nieuwbouw op, maar in 1993 is *C. tectorum* teruggevonden in behoorlijke aantallen. Deze waarnemingen, die nog niet verwerkt zijn, komen overeen met het atlasblok in de Atlas van de Nederlandse flora, deel 2". Hartelijk dank voor deze aanvullingen. Dat andere lezertjes zich hierdoor aangemoedigd mogen voelen!

Het nieuwe onderwerp is *Amaranthus retroflexus* (papegaaiekruid) en zijn dubbelganger *A. hybridus* (Groene amarant ¹⁾.

***Amaranthus retroflexus* (Papegaaiekruid)**

We veronderstellen even dat je Papegaaiekruid kent. De groenige, dichte, afgeknot kegelvormige bloeiwijze is onmiskenbaar; neem er eventueel de Ecologische Flora deel 1, pag. 175 even bij. Het grote verschil met de Groene amarant is:

Papegaaiekruid	Groene Amarant
stengel (tot bijna onderaan) flink behaard	stengel (bijna) kaal

Op afstand is -als je ze beiden kent- wel te zien dat de bloeiwijze van Papegaaiekruid dichter is dan die van de Groene Amarant. Voor echte determinatie-subtiliteiten als lengtes van bloemdekbladen verwijs ik naar een goede flora.

In de Atlas van de Flora van Eindhoven staat dat Papegaaiekruid in 17 km-blokken is gevonden. De schrijvers beschouwen hem als ingeburgerd. Groene amarant daarentegen wordt met zijn 3 km-blokken adventief geacht. Het ligt dan ook voor de hand dat Papegaaiekruid beter gekend wordt dan Groene amarant en dat er al snel "Papegaaiekruid" gezegd wordt, zonder op de beharing te letten.

Het lijkt er op dat het slim is om dat laatste wel te doen. Ik heb dit jaar op heel veel plaatsen Groene amarant gezien langs en in maïsvelden, o.a. bij Breugel, St. Oedenrode en Mierlo. Komt er een nieuw onkruid in de maïs aan of is dit toeval? En, om maar gelijk het volgende misverstand te vermijden: het herbarium van het MEC heeft ook Papegaaiekruid van maïsvelden. Papegaaiekruid is van de twee soorten wel de algemeenste in wegbermen, langs spoorbanen, op industrieterreinen e.d. Maar ook Basterdamarant komt op dergelijke terreinen voor. Niet op standplaats determineren dus!

Voor wie de teksten van *Amaranthus hybridus* en *A. retroflexus* in de Atlas van de flora van Eindhoven nog niet gelezen heeft, beschrijf ik hier nogmaals mijn verbazing over de lengte van de planten. "De" Flora geeft als maximum voor Papegaaiekruid 100 cm, voor Groene amarant 80 cm. In maïsvelden groeien beide soorten mee tot de hoogste bladeren van de maïs. Dat is zeker 150 cm, soms wel hoger.

John Bruinsma

Literatuur

- Floristische werkgroep KNNV afdeling Eindhoven (1993). Atlas van de flora van Eindhoven 1980-1989, KNNV afdeling Eindhoven. Eindhoven.
- Meijden, R. van der (1990). Heukels' Flora van Nederland. 21e druk, Wolters-Noordhoff, Groningen.
- Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra & T. Westra (1985). Nederlandse oecologische flora, deel 1. IVN, VARA en Vewin, Amsterdam.

¹⁾ In menige flora heet deze soort nog Basterdamarant.